

รายวิชาภาษาไทย

รหัสวิชา ท๑๕๑๐๑

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

เรื่อง ลำานวนไทย ใช้ถูกต้อง (๑)

ครูผู้สอน ครูวาสนา โพธิวงค์

ครูชลภักดี คงกำเนินด

୧

୨

୩

୪

୫

୬

୭

୮

୯

จับคู่ใส่กระดิ่ง

พฤติกรรมอยู่ไม่นิ่ง ไม่มีระเบียบ ชุกชน
ทำให้อยู่นิ่ง ๆ ได้ยาก

ॐ

ॐ

ॐ

ॐ

ॐ

ॐ

ॐ

ॐ

ॐ

คางคกชั้นวอ

คนที่มีฐานะต่ำต้อย พอได้ดิบได้ดี
ลืมกำพืดตัวเอง ลืมชาติกำเนิดตัวเอง

୧

୨

୩

୪

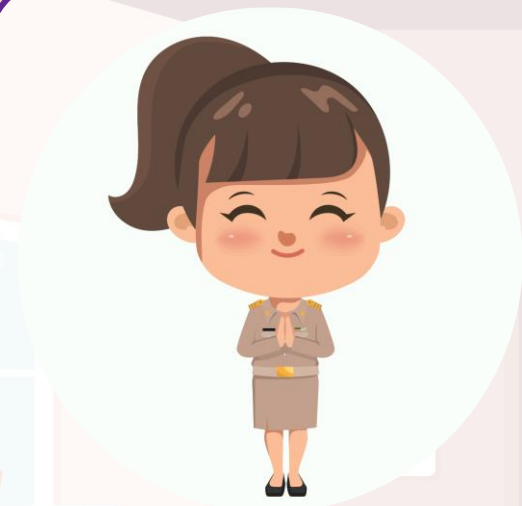
୫

୬

୭

୮

୯

น้ำขึ้นให้รีบตัก

เมื่อมีโอกาาก็รีบคว้าเอาไว้

สำนวนไทย ใช้ถูกต้อง (๑)

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. บอกลักษณะของสำนวนไทยได้
๒. เขียนระบุสำนวนไทยได้ถูกต้อง
๓. เห็นคุณค่าของสำนวนไทย

สำนวน

สำนวน

ถ้อยคำหรือข้อความที่มีความหมายไม่ตรงตามตัว หรือมีความหมายอื่นแฝง เป็นถ้อยคำหรือข้อความสั้น ๆ แต่มีความหมายชวนให้คิด

ที่มาของสำนวน

มาจากธรรมชาติ

มาจาก
การดำรงชีวิต

มาจากวัฒนธรรม
ทางสังคม

มาจากวัฒนธรรม
ทางจิตใจ

มาจากวัฒนธรรม
ทางศิลปะ

มาจากวัฒนธรรม
ทางภาษา

มาจากธรรมชาติ

คลื่นกระทบฝั่ง

เรื่องราวที่ครึกโครมขึ้น
แล้วกลับเงียบหายไป

มีที่มาจากทะเลที่มีคลื่นวิ่งเข้าหาฝั่งตลอดเวลา

มาจาก
การดำรงชีวิต

จุดไม้ตำตอ

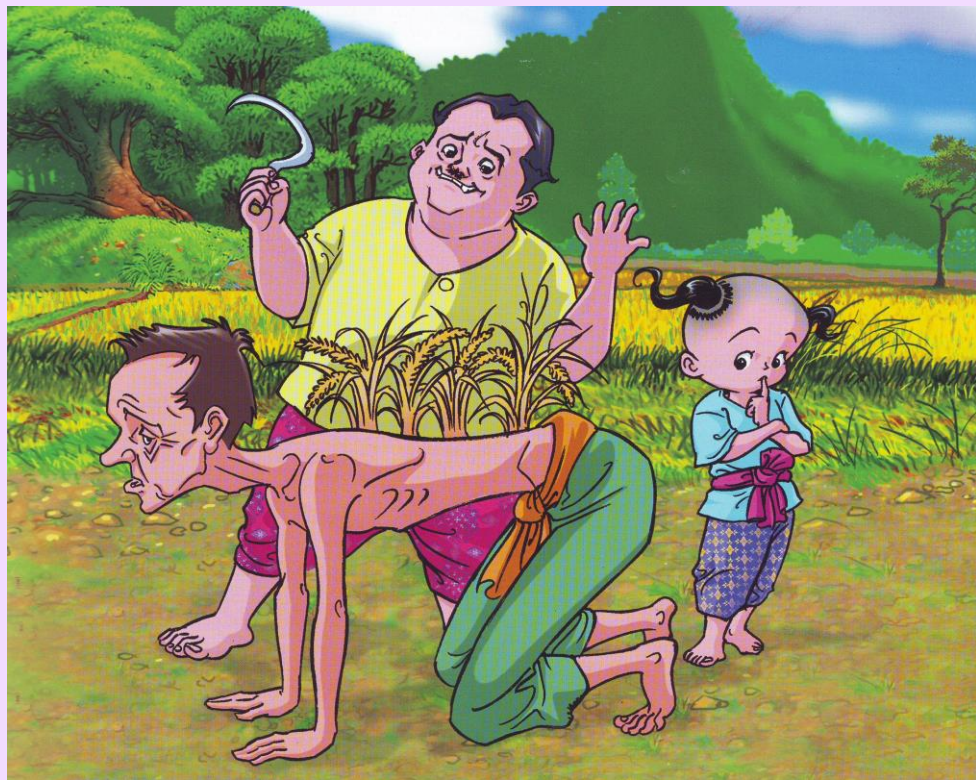
พูดหรือทำอะไรใดกับเจ้าของเรื่อง
โดยผู้นั้นไม่รู้ตัว

มีที่มาจากเวลาพลบค่ำจะจุดไม้เป็นเครื่องตามไฟ

มาจากวัฒนธรรม
ทางสังคม

ทำนาบนหลังคน

การแสวงหาผลประโยชน์ใส่ตน
โดยขูดรีดผู้อื่น

มีที่มาจากอาชีพการทำนา

มาจากวัฒนธรรม
ทางจิตใจ

คนดีผีคุ้ม

คนทำดีเมื่อถึงคราวมีเหตุการณ์คับขัน
แม่เทวดาหรือผีสงาก็จะมาช่วยปัดเป่า
คุ้มครอง

มีที่มาจากความเชื่อของคนไทย

มาจากวัฒนธรรม
ทางศิลปะ

โจ่งครึม

การกระทำสิ่งใดอย่างเปิดเผย
ไม่เกรงกลัวใคร

มีที่มาจากการตีกลองแขก

มาจากวัฒนธรรม
ทางภาษา

ที่เท่าแมวตื่นตาย

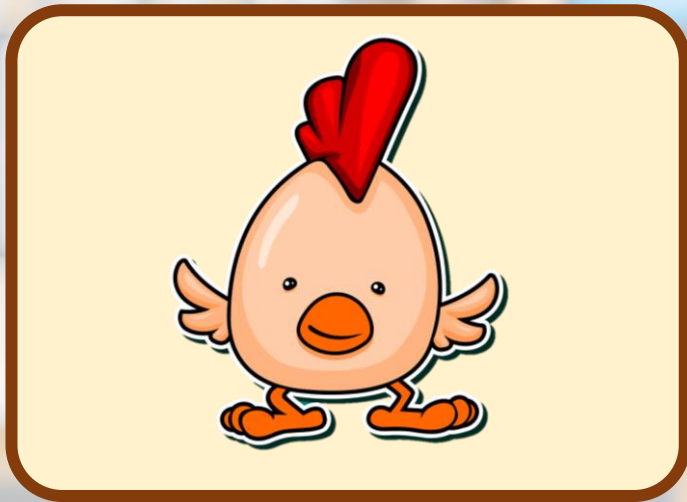
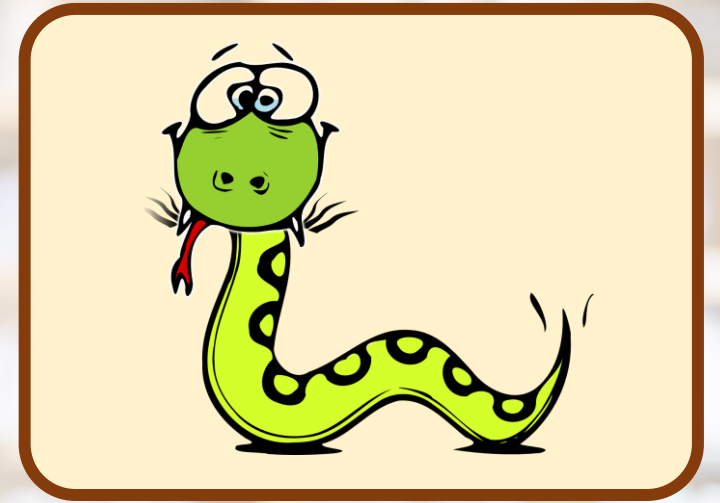
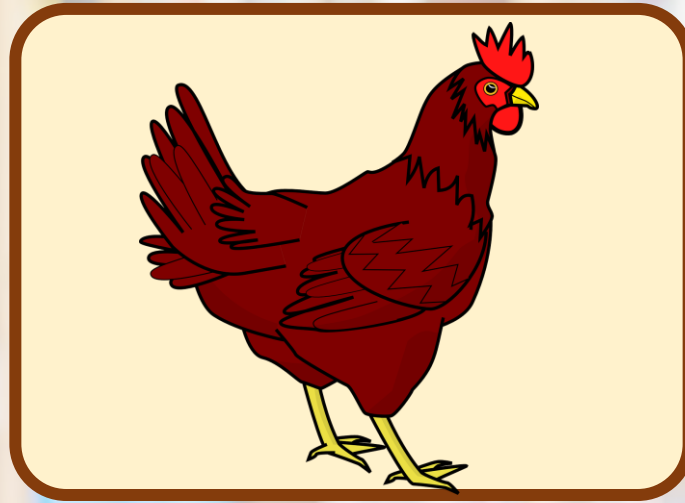
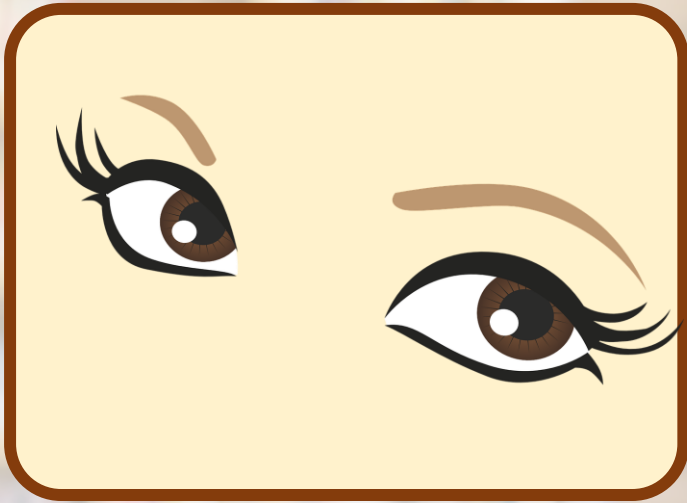
ที่ดินที่มีเนื้อที่น้อย

มีที่มาจากเรื่อง ศรีธนญชัย ที่ขอพระราชทานที่ดินเท่าแมวตื่นตาย

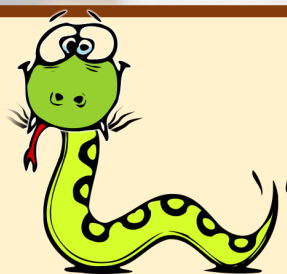
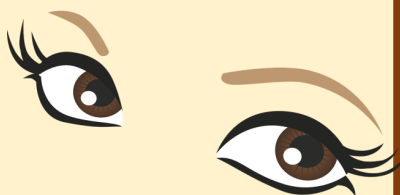
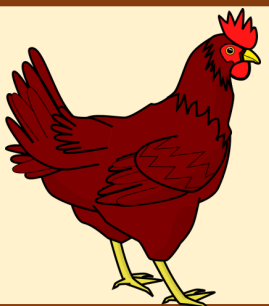
สังเกตภาพทราบจำนวน

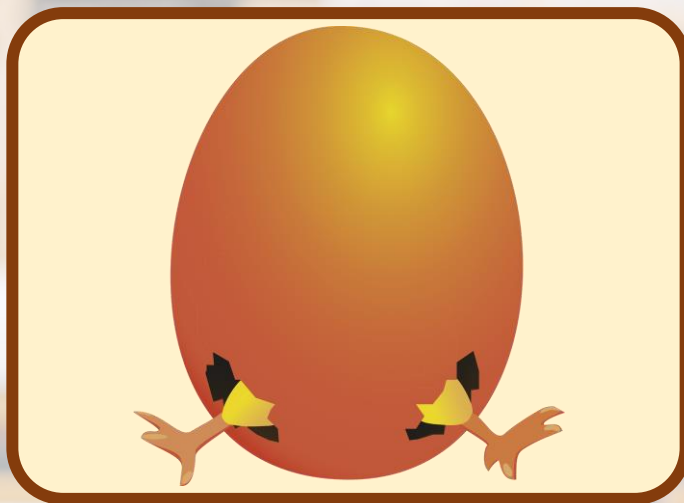
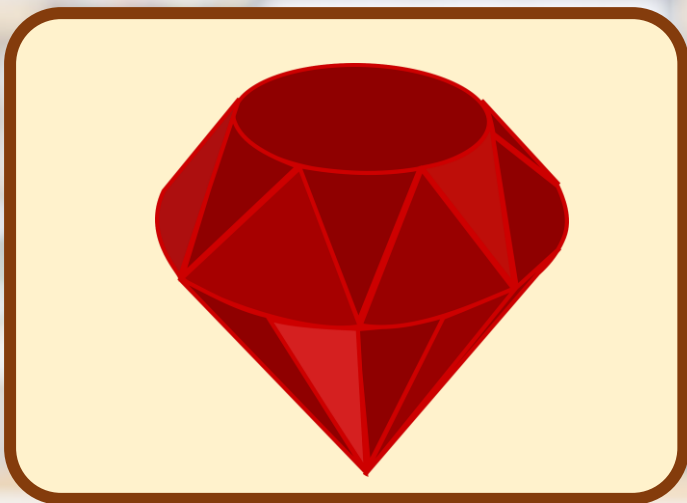
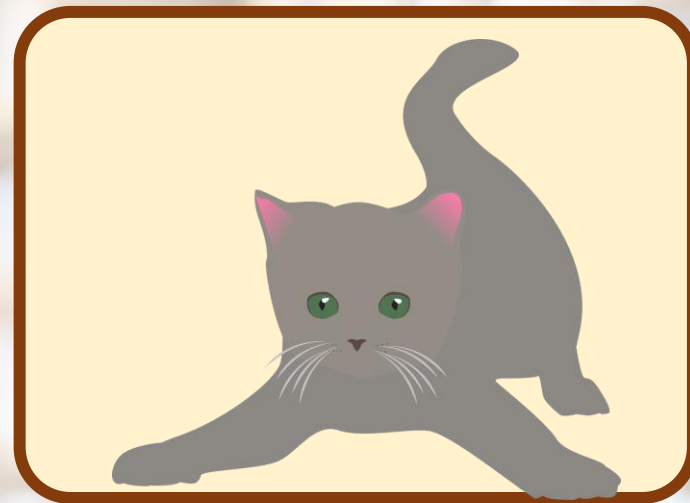
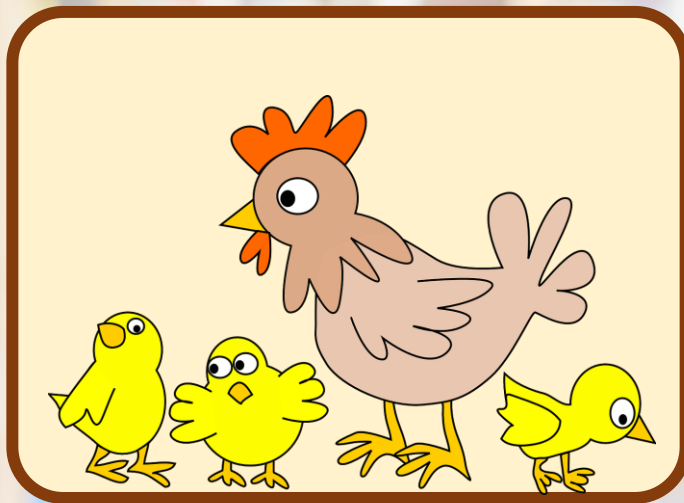
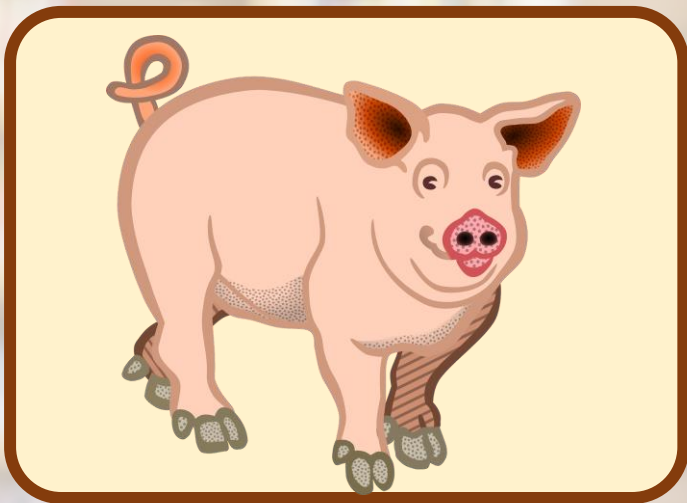

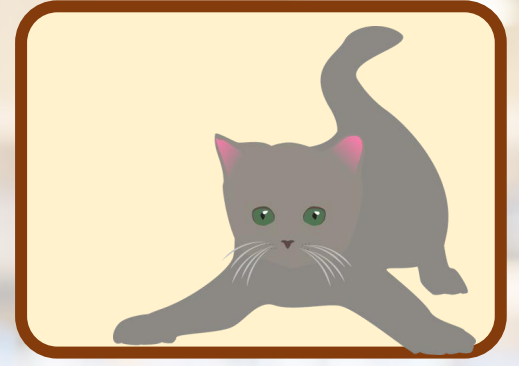
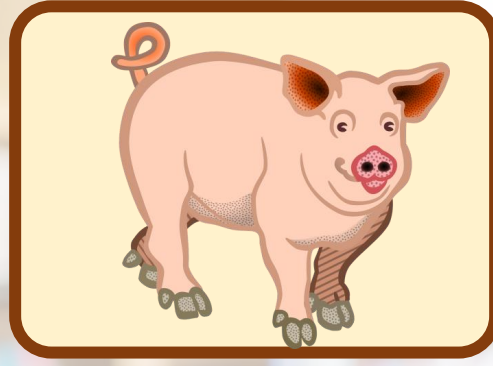
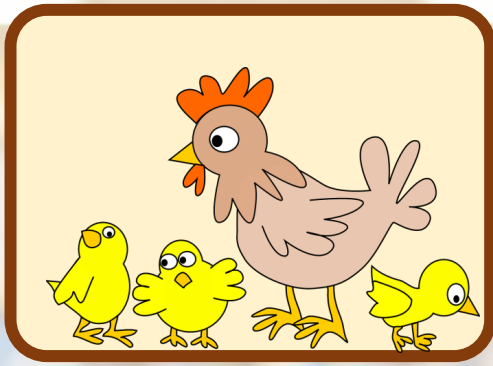
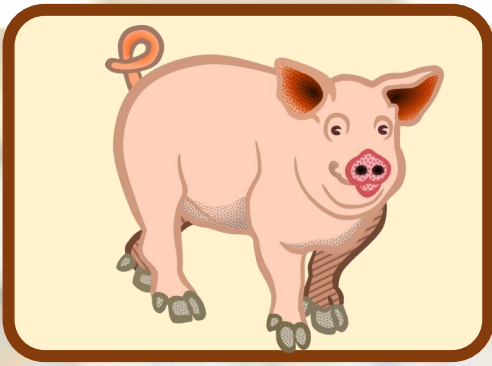

ลูกไก่อยู่ในกำมือ

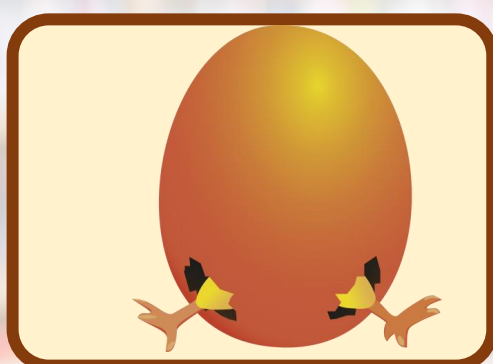
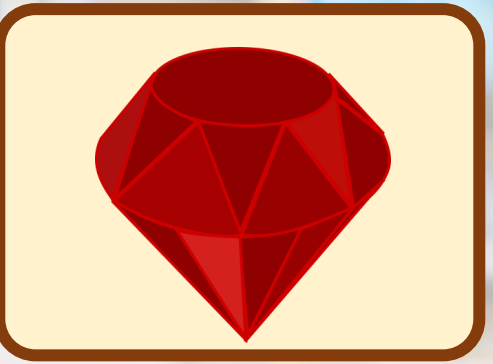
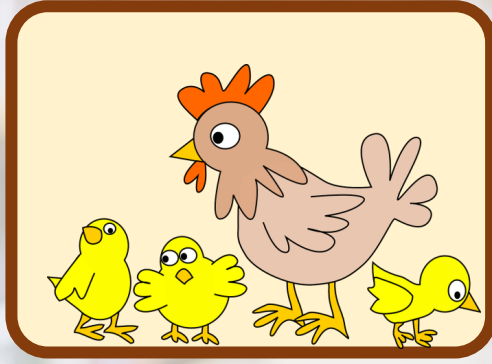
ไก่เห็นตีนงู
งูเห็นนมไก่

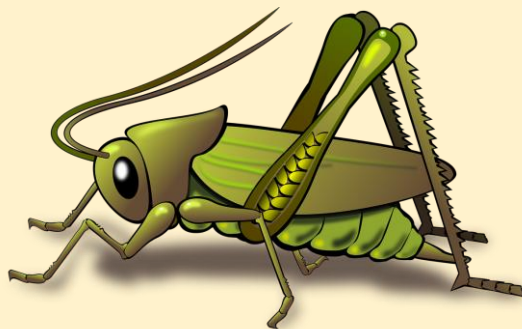
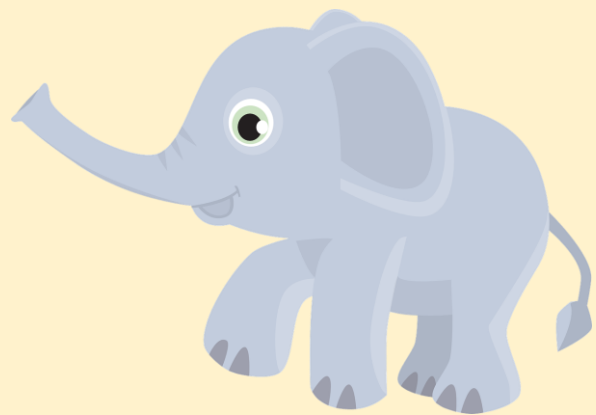
หมูไปไก่มา

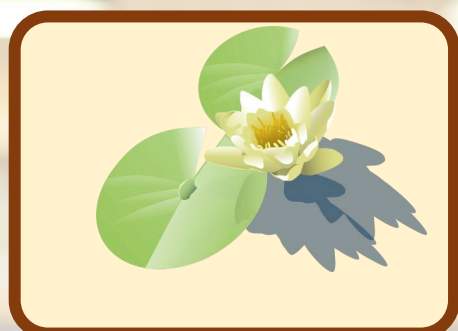
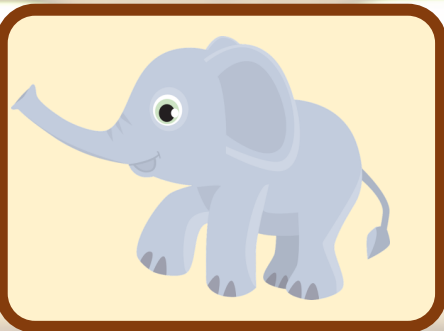
ยื่นหมูยื่นแมว

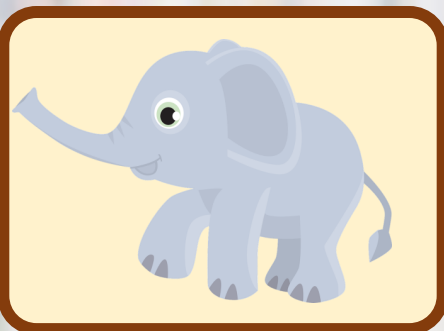
ไก่ได้พลอย

ไข่ในหิน

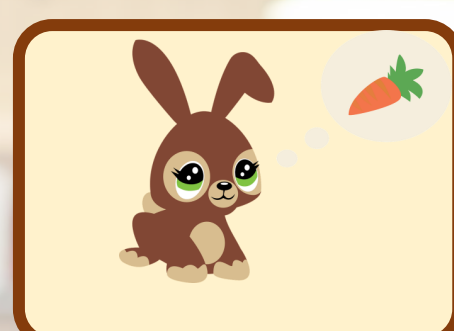

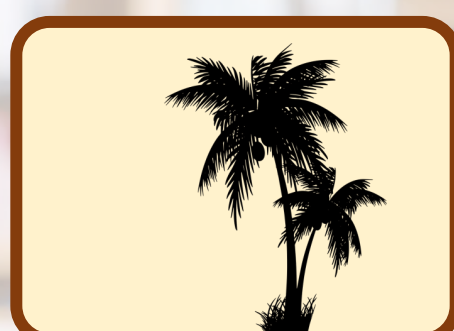
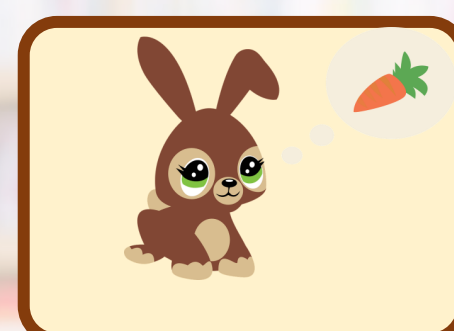
ช้างตายทั้งตัว
เอาใบบัวมาปิด

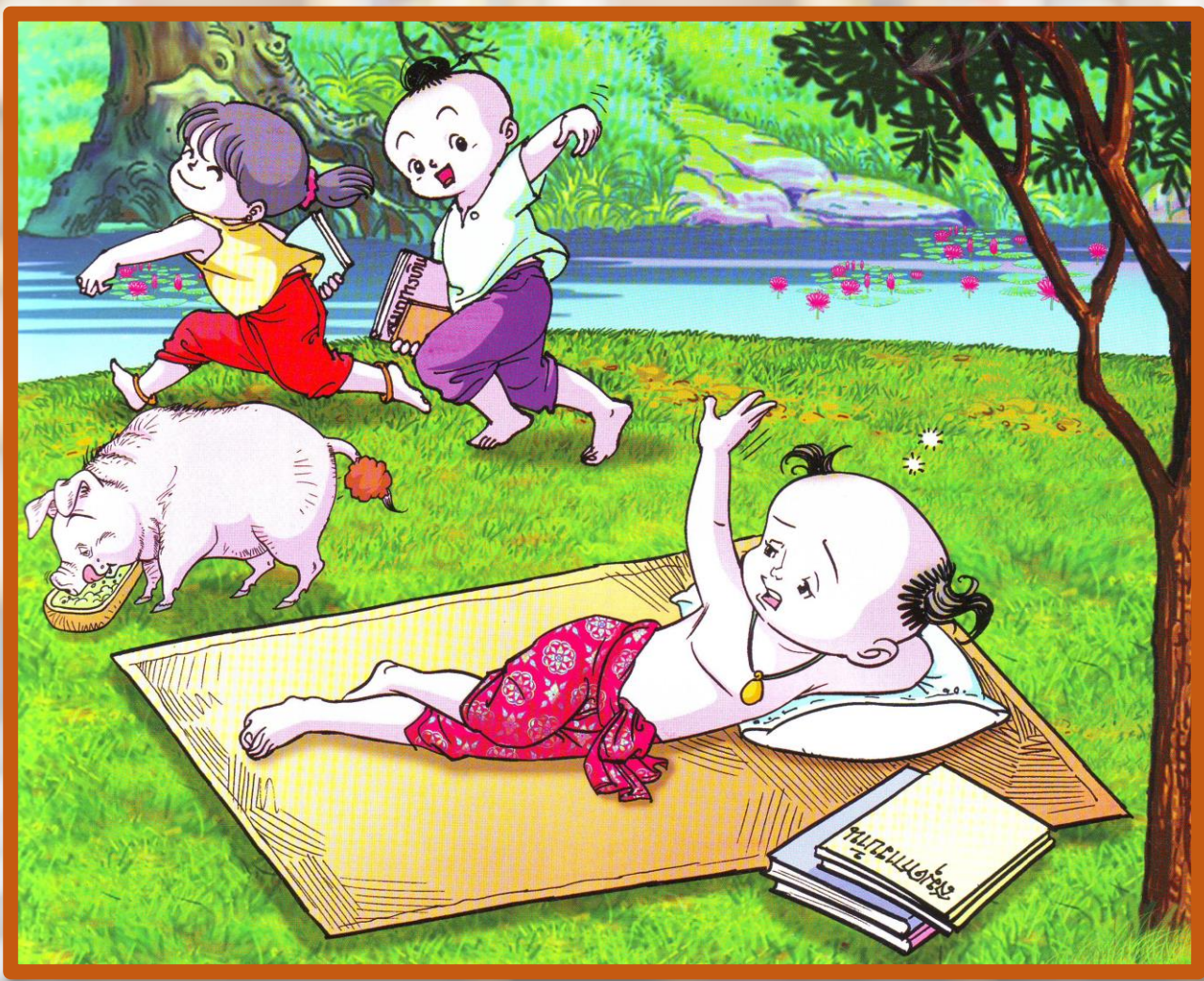
ขี่ช้างจับตั๊กแตน

กระต่ายหมายจันทร์

กระต่ายตื่นตูม

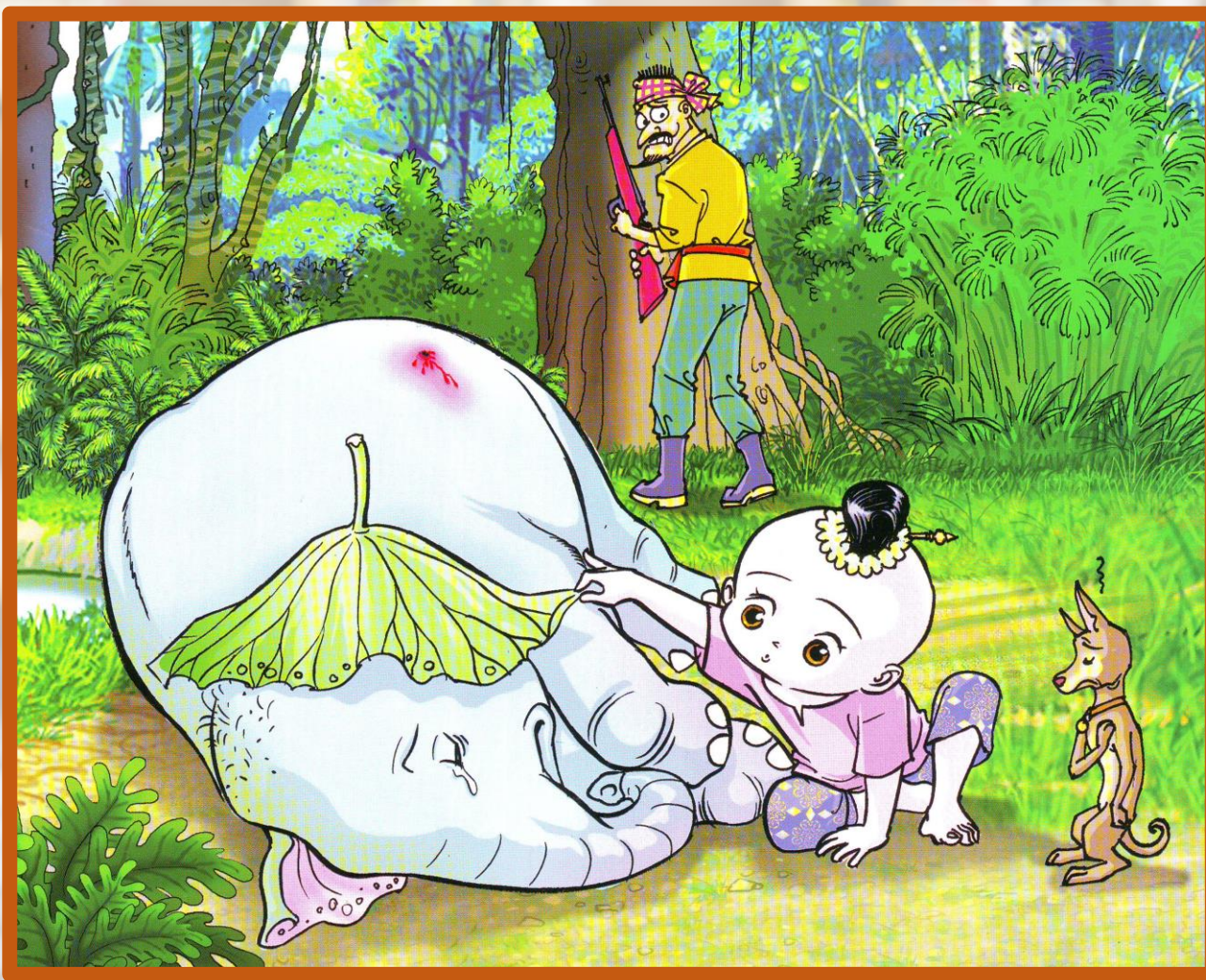
ดินพอกหางหมู

เปรียบเทียบกับคนที่มึนงาน
คั่งค้างพอกพูนขึ้นเรื่อย ๆ

ฆ่าควายเสียตายฟรี

การจะทำการใหญ่แต่กลัวว่า
จะสิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย
เพียงเล็กน้อย

ช่างตายทั้งตัวเอาใบบัวมาปิด

ปิดความชั่วหรือความผิด
ร้ายแรงที่คนรู้กันทั่วแล้วไม่มิด

ตนเป็นที่พึ่งแห่งตน

จะทำการใด ๆ ควรคิด ควรศึกษา
พยายามทำด้วยตัวเองอย่างสุด
ความสามารถ ก่อนที่จะไปพึ่งพา
ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น

คบคนพาลพาลพาไปหาผิด
คบบัณฑิตบัณฑิตพาไปหาผล

การเลือกคบคนต้องพิจารณาให้ดี
ถ้าคบคนชั่วมาเป็นมิตร คนชั่วก็จะชักนำ
พาเราไปในทางไม่ดี ถ้าคบคนดีมีความรู้
คนดีก็จะชักนำ พาเราไปในทางที่ดี

กิจกรรมพัฒนาทักษะ ให้นักเรียนทำใบงานที่ ๙ เรื่อง สำนวนไทย

กิจกรรมครู

๑. แจกใบงานที่ ๙
๒. - สังเกตการทำงานของนักเรียน
- ให้คำแนะนำแก่นักเรียน
๓. ตรวจและประเมินใบงานที่ ๙

กิจกรรมนักเรียน

๑. นักเรียนทำใบงานที่ ๙
เรื่อง สำนวนไทย
๒. เมื่อทำเสร็จให้ส่งที่ครูประจำวิชา

ใบงานที่ ๙ เรื่อง ลำานวนไทย

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๗ เรื่อง ราชธานีราช ตอน กำเนิดมะกะโท
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ เรื่อง ลำานวนไทย ใช้ถูกต้อง
รายวิชา พื้นฐานภาษาไทย รหัส ท๑๕๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

ตอนที่ ๑ ให้เขียนหมายเลขของรูปภาพสำานวนที่ตรงกับกรกระทำของตัวละคร
พร้อมเขียนชื่อสำานวนนั้นให้ถูกต้อง

๑

๒

๓

สมรักษ์เป็นคนที่มึนสัยซึ่เกียจ ชอบแก้งคนอื่น ไม่ยอมทำงาน และชอบขัดขวางการทำงานของเพื่อน
พฤติกรรมของสมรักษ์ตรงกับรูปภาพ..... ชื่อสำานวนคือ.....

๑

๒

๓

นงนุชรูปร่างไม่น่ายล ผู้คนรังเกียจ นงนุชน้อยใจจึงเปลี่ยนแปลงตนเอง โดยการรักษาความสะอาดของ
ร่างกาย ใบหน้า และแต่งตัวให้สวยงาม พฤติกรรมของนงนุชตรงกับรูปภาพ.....
ชื่อสำานวนคือ.....

ใบงานที่ ๙ เรื่อง ลำานวนไทย

๑

๒

๓

ปลาตาวเป็นนักแสดงที่ไม่รู้จักระงับอารมณ์ของตนเอง เวลาแสดงผิดพลาดก็มักจะโทษคนอื่นอยู่เป็นประจำ พฤติกรรมของปลาตาวตรงกับรูปภาพ..... ชื่อสำนวนคือ.....

๑

๒

๓

แก้วตาเป็นคนที่พูดจาไม่ดี ชอบนำความลับของผู้อื่นไปเล่าให้คนอื่นฟัง และชอบพูดพล่อย ๆ จนได้รับความเสียหาย พฤติกรรมของแก้วตาตรงกับรูปภาพ..... ชื่อสำนวนคือ.....

ใบงานที่ ๙ เรื่อง สำนวนไทย

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเติมสำนวนไทย ลงในช่องว่างให้ได้ใจความสัมพันธ์กัน

๑. สมชายกับแววดาวเป็นคู่รักที่เหมาะสมกันราวกับ.....
๒. พ่อแม่.....ลูกที่มีนิสัยเกเร ไม่เอาด่า
๓. เรื่องมันก็จบมาตั้งนานแล้ว เธอจะ.....ทำไมหรือ
๔. พวกเราทั้งหมด.....แล้วก็ต้องช่วยกันทำงานจนกว่าจะสำเร็จ
๕. ถ้า.....ลูกก็จะรู้ว่าทุกคนต้องการความรักความเข้าใจกัน
๖. นักแสดงพวกนี้ชอบ.....อยู่บ่อยครั้ง
๗. ให้สิ่งของแก่คนไม่รู้จักรักคุณค่ามันก็เหมือนกับ.....
๘. การบ้านวิชาภาษาไทยนี้ง่ายเหมือนกับ.....
๙. เธอควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ไม่เช่นนั้นก็จะเหมือน.....
๑๐. ขโมยคนนั้นยื่น.....ไม่ยอมรับผิดทุกข้อกล่าวหา

ชื่อ.....นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

ใบงานที่ ๙

เรื่อง สำนวนไทย

ใบงาน

เรื่อง สำนวนไทย

ตอนที่ ๑

ให้เขียนหมายเลขของรูปภาพสำนวนที่ตรงกับการกระทำ
ของตัวละคร พร้อมเขียนชื่อสำนวนนั้นให้ถูกต้อง

ใบงาน

เรื่อง ลำานวนไทย

๑

๒

๓

สมรักษ์เป็นคนที่มึนสั้ยซึ่เกียจ ชอบแกล้งคนอื่น ไม่ยอมทำงาน และชอบ
ขัดขวางการทำงานของเพื่อน พฤติกรรมของสมรักษ์ตรงกับรูปภาพ.....
ชื่อลำานวนคือ.....

ใบงาน

เรื่อง สำนวนไทย

๑

๒

๓

นางนุชรูปร่างไม่น่าเกลียด ผู้คนรังเกียจ นางนุชน้อยใจจึงเปลี่ยนแปลงตนเอง โดยการรักษา
ความสะอาดของร่างกาย ใบหน้า และแต่งตัวให้สวยงาม
พฤติกรรมของนางนุชตรงกับรูปภาพ..... ชื่อสำนวนคือ.....

ใบงาน

เรื่อง ลำานวนไทย

๑

๒

๓

ปลาตาวเป็นนักแสดงที่ไม่รู้จักระงับอารมณ์ของตนเอง เวลาแสดงผิดพลาดก็มักจะโทษคนอื่นอยู่เป็นประจำ พฤติกรรมของปลาตาวตรงกับรูปภาพ.....
ชื่อลำานวนคือ.....

ใบงาน

เรื่อง ลำานวนไทย

๑

๒

๓

แก้วตาเป็นคนที่พูดจาไม่ดี ชอบนำความลับของผู้อื่นไปเล่าให้คนอื่นฟัง และชอบพูด
พล่อย ๆ จนได้รับความเสียหาย พฤติกรรมของแก้วตาตรงกับรูปภาพ.....
ชื่อลำานวนคือ.....

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเติมสำนวนไทย ลงในช่องว่างให้ได้ใจความสัมพันธ์กัน

กึ่งทองใบหยก

ตัดหางปล่อยวัด

พีนฝอยหาตะเข็บ

ลงเรือลำเดียวกัน

กบในกะลาครอบ

เอาใจเขามาใส่ใจเรา

รำไม่ดีโทษปี่โทษกลอง

ไก่ได้พลอย

ปอกกล้วยเข้าปาก

กระต่ายขาเดียว

ดินพอกหางหมู

จับปลาสองมือ

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเติมลำานวนไทย ลงในช่องว่างให้ได้ใจความสัมพันธ์กัน

๑. สมชายกับแวนดาวเป็นคู่รักที่เหมาะสมกันราวกับ.....
๒. พ่อแม่.....ลูกที่มีนิสัยเกเร ไม่เอาถ่าน
๓. เรื่องมันก็จบมาตั้งนานแล้ว เธอจะ.....ทำไมหรือ
๔. พวกเราทั้งหมด.....แล้วก็ต้องช่วยกันทำงานจนกว่าจะสำเร็จ
๕. ถ้า.....ลูกก็จะรู้ว่าทุกคนต้องการความรักความเข้าใจกัน

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเติมลำานวนไทย ลงในช่องว่างให้ได้ใจความสัมพันธ์กัน

๖. นักแสดงพวกนี้ชอบ.....อยู่บ่อยครั้ง

๗. ให่สิ่งของแก่คนไม่รู้จักคุณค่านั้นก็เหมือนกับ.....

๘. การบ้านวิชาภาษาไทยนี้้ง่ายเหมือนกับ.....

๙. เธอควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ไม่เช่นนั้นก็จะเหมือน.....

๑๐. ขโมยคนนั้นยีน.....ไม่ยอมรับผิดทุกข้อกล่าวหา

ตรวจสอบความถูกต้อง ใบงานที่ ๙ เรื่อง ลำนวนไทย

ใบงาน

เรื่อง ลำานวนไทย

๑

๒

๓

สมรักษ์เป็นคนที่มึนึสัซซึเกียจ ชอบแกลั้งคนอื่น ไม่ยอมทำงาน และชอบ
ขัดขวางการทำงานของเพื่อน พฤติกรรมของสมรักษ์ตรงกับรูปภาพ ๑
ชื่อสำนวนคือ มือไม่พายเอาเท้าราน้ำ

ใบงาน

เรื่อง สำนวนไทย

๑

๒

๓

นางนุชรูปร่างไม่น่ายล ผู้คนรังเกียจ นางนุชน้อยใจจึงเปลี่ยนแปลงตนเอง โดยการรักษา
ความสะอาดของร่างกาย ใบหน้า และแต่งตัวให้สวยงาม
พฤติกรรมของนางนุชตรงกับรูปภาพ ๓ ชื่อสำนวนคือ ไก่อามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง

ใบงาน

เรื่อง ลำานวนไทย

๑

๒

๓

ปลาตาวเป็นนักแสดงที่ไม่รู้จักระงับอารมณ์ของตนเอง เวลาแสดงผิดพลาดก็มักจะโทษคนอื่นอยู่เป็นประจำ พฤติกรรมของปลาตาวตรงกับรูปภาพ ๑
ชื่อลำานวนคือ รำไม่ดีโทษปี่โทษกลอง

ใบงาน

เรื่อง ลำานวนไทย

๑

๒

๓

แก้วตาเป็นคนที่พูดจาไม่ดี ชอบนำความลับของผู้อื่นไปเล่าให้คนอื่นฟัง และชอบพูด
พล่อย ๆ จนได้รับความเสียหาย พฤติกรรมของแก้วตาตรงกับรูปภาพ ๓
ชื่อลำานวนคือ ปลาหมอตายเพราะปาก

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเติมลำานวนไทย ลงในช่องว่างให้ได้ใจความสัมพันธ์กัน

๑. สมชายกับแวนดาวเป็นคู่รักที่เหมาะสมกันราวกับ _____ กึ่งทองใบหยก
๒. พ่อแม่ _____ ตัดหางปล่อยวัด _____ ลูกที่มีนิสัยเกเร ไม่เอาถ่าน
๓. เรื่องมันก็จบมาตั้งนานแล้ว เธอจะ _____ พินฝอยหาตะเข็บ _____ ทำไมหรือ
๔. พวกเราทั้งหมด ลงเรือลำเดียวกัน _____ แล้วก็ต้องช่วยกันทำงานจนกว่าจะสำเร็จ
๕. ถ้า _____ เอาใจเขามาใส่ใจเรา _____ ลูกก็จะรู้ว่าทุกคนต้องการความรักความเข้าใจกัน

ตอนที่ ๒ ให้นักเรียนเติมลำานวนไทย ลงในช่องว่างให้ได้ใจความสัมพันธ์กัน

๖. นักแสดงพวกนี้ชอบ_____ รำไม่ดีโทษปีโทษกลอง _____ อยู่บ่อยครั้ง
๗. ให้สิ่งของแก่คนไม่รู้จักคุณค่านั้นก็เหมือนกับ_____ ไก่ได้พลอย _____
๘. การบ้านวิชาภาษาไทยนี้้ง่ายเหมือนกับ_____ ปอกกล้วยเข้าปาก _____
๙. เธอควรศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ ไม่เช่นนั้นก็จะเหมือนกบในกะลาครอบ
๑๐. ขโมยคนนั้นยื่น_____ กระต่ายขาเดียว _____ ไม่ยอมรับผิดทุกข้อกล่าวหา

คำถามชวนคิดพินิจความรู้

การเรียนรู้เรื่อง ลำานวนไทย
มีประโยชน์อย่างไรบ้าง

บทเรียนครั้งต่อไป

เรื่อง ลำานวนไทย ใช้ถูกต้อง (๒)

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบความรู้ที่ ๑๐

เรื่อง ลำานวนไทย

๒. ใบงานที่ ๑๐

เรื่อง การใช้ลำานวนไทย

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่ www.dltv.ac.th

รายวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

